

Załącznik nr 2 do Zarządzenia Nr 4/2024
Dyrektora Zespołu Szkół Ponadpodstawowych
im. Mikołaja Kopernika w Busku – Zdroju
do Standardów Ochrony Małoletnich z dnia 22.04.2024 r.

Standardy Ochrony Małoletnich w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Busku – Zdroju

w wersji skróconej przeznaczonej dla Uczniów Szkoły

Procedura ochrony przed krzywdzeniem

WPROWADZENIE

Istotnym działaniem podejmowanym w naszej Szkole jest tworzenie warunków do skutecznej pomocy w sytuacjach dla Ciebie trudnych, w których możesz doznawać krzywdzenia bądź przemocy wobec siebie, a także w sytuacjach, kiedy jesteś świadkiem takich zachowań wobec Twoich koleżanek i kolegów.

Pamiętaj, iż:

1. Masz prawo do ochrony przed przemocą fizyczną, psychiczną i zaniedbaniem.
2. Prawo do ochrony przed przemocą oznacza, że bicie i poniżanie, krzywdzenie psychiczne, znęcanie się, okrutne i poniżające traktowanie są niedopuszczalne i karalne.
3. Nikt nie ma prawa Cię bić, prześladować, czy wykorzystywać w celach seksualnych.
4. Masz prawo do ochrony przed wszystkimi formami wykorzystywania seksualnego.
5. Nikt nie ma prawa Cię dotykać w sposób, którego sobie nie życzysz i nakłaniać lub zmuszać do kontaktów seksualnych.
6. Nikt nie ma prawa angażować Cię w produkcję narkotyków i handel nimi ani zmuszać czy namawiać do ich zażywania.
7. Policja, nauczyciele i inne służby mają za zadanie chronić Cię przed dostępem do nich.
8. Masz prawo do życia bez wyzyskiwania i wykorzystywania, nikt nie może siłą zmuszać Ciebie do czegoś złego.
9. Nikt też nie może Ciebie zmuszać do pracy ponad siły ani wykorzystywać zarobkowo w inny sposób.
10. Masz prawo do życia bez przemocy i poniżania.
11. Nikt nie może Cię bić ani znęcać się nad Tobą w inny sposób.
12. Masz też prawo do szukania wszelkiej pomocy, zawsze, gdy jesteś krzywdzony.

Jednym z najważniejszych działań Szkoły jest chronienie Ciebie przed różnymi formami przemocy, przeciwdziałanie wszelkiej dyskryminacji oraz budowanie w Szkole bezpiecznego i przyjaznego środowiska.

Dla zapewnienia Twojego bezpieczeństwa Szkoła wypracowała bardzo ważny dokument – „Standardy ochrony małoletnich”.

Jest on wyrazem troski o Twoją ochronę w sytuacjach, w których czujesz się skrzywdzony. Troskę tę rozumiemy jako szczególną dbałość o Twoją godność oraz o Twoje dobro fizyczne i psychiczne.

Do opracowania Standardów ochrony małoletnich Szkoła została zobowiązana przez państwo. Uznano bowiem za pilną potrzebę wprowadzenie systemowego rozwiązania ochrony małoletnich (osób do 18 roku życia) przed przemocą fizyczną, w tym seksualną, przemocą psychiczną, materialną czy – coraz powszechniejszą – cyberprzemocą.

W naszej Szkole obowiązują *Standardy ochrony małoletnich* w wersji pełnej oraz w wersji skróconej przeznaczonej właśnie dla Ciebie. Obie wersje zostały zamieszczone na stronie internetowej naszej Szkoły.

Dokument w wersji skróconej został skonstruowany jako zbiór zasad i procedur postępowania, z których możesz skorzystać w sytuacjach zagrożenia Twojego bezpieczeństwa lub podejrzenia czy przypuszczenia, że takie sytuacje Ci zagrażają.

„*Standardy ochrony małoletnich*” określają:

1. Główne kierunki działań Szkoły na rzecz Twojej ochrony;
2. Przyjęte w Szkole zasady i normy postępowania pracowników Szkoły i małoletnich uczniów, dotyczące w szczególności:
  - a) bezpiecznych relacji pracowników Szkoły z uczniami;
  - b) bezpiecznych relacji między uczniami;
  - c) korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu;
  - d) ochrony przed zagrożeniami z sieci.
3. Procedury interwencji – czyli sposoby Twojego postępowania i postępowania pracowników Szkoły w sytuacjach, w których poczujesz się krzywdzony oraz działania Szkoły zabezpieczające Ciebie przed krzywdzeniem i jego skutkami.

„Standardy ochrony małoletnich” stanowią istotną formę zabezpieczenia Twoich praw, a działania naruszające te prawa mogą być uznane za równoznaczne z krzywdzeniem. Wówczas możesz stać się ofiarą różnych form przemocy, np. fizycznej, w tym seksualnej, psychicznej czy emocjonalnej. Łamanie Twoich praw staje się więc źródłem krzywdy, której możesz doznać zarówno ze strony dorosłych, jak i rówieśników.

Bardzo ważną staje się znajomość i przestrzeganie standardów przez wszystkich członków szkolnej społeczności, dlatego prosimy o zapoznanie się z treścią zamieszczoną poniżej i stosowanie procedur z niej wynikających.

Prosimy Cię, pamiętaj, aby przebywając w naszej Szkole:

- 1) zachowywać się z kulturą. Szanować innych, w tym swoich rówieśników;
- 2) przestrzegać obowiązujących zasad i reguł porządkowych;
- 3) stosować się do poleceń naszego Personelu.

Chcemy, abyś wiedział, że:

Jeżeli spotkało Cię w domu albo w naszej Szkole coś, czego nie akceptujesz, coś, co Cię niepokoi, martwi, smuci, albo ktoś Cię skrzywdził, lub zachował w sposób nieodpowiedni albo w sposób, którego nie akceptujesz, śmiało możesz nam o tym powiedzieć i poprosić o pomoc każdego z nauczycieli naszej Szkoły. Postaramy się rozwiązać ten problem w taki sposób, abyś był bezpieczny.

Przemoc fizyczna:

- 1) to przemoc, w wyniku której doznajesz faktycznej fizycznej krzywdy lub jesteś nią potencjalnie zagrożony. Krzywda ta następuje w wyniku działania bądź zaniechania działania ze strony rodzica lub innej osoby odpowiedzialnej za małoletniego.
- 2) może być czynnością powtarzalną lub jednorazową – celową.
- 3) to bicie, szarpanie, popychanie, rzucanie przedmiotami, kopanie małoletniego, potrząsanie nim lub rzucanie, drapanie, szczypanie, gryzienie, ciągnięcie za włosy/uszy, zmuszanie do przebywania w niewygodnej pozycji, przypalanie, poparzenie lub zmuszanie do zjedzenia/połknięcia czegoś.

Przemoc może przybierać różne formy:

Przemoc emocjonalna:

- 1) przewlekła, niefizyczna, szkodliwa interakcja pomiędzy małoletnim a opiekunem, obejmująca zarówno działania, jak i zaniechania.
- 2) zaliczamy do niej m.in.: niedostępność emocjonalną, ignorowanie potrzeb emocjonalnych małoletniego, relację z małoletnim opartą na wrogości, obwinianie, oczernianie, odrzucanie, upokarzanie, straszenie, przypisywanie negatywnych cech małoletniemu, nieodpowiednie rozwojowo lub niekonsekwentne interakcje z małoletnim, niedostrzeganie lub nieuznawanie indywidualności małoletniego i granic psychicznych pomiędzy rodzicem/opiekunem a małoletnim.
- 3) przemocą jest także nieodpowiednia socjalizacja, demoralizacja, a także sytuacja, gdy małoletni jest świadkiem przemocy.

Przemoc seksualna:

- 1) każda czynność seksualna podejmowana z małoletnim poniżej 15 r.ż.
- 2) włączanie małoletniego w aktywność seksualną: której nie jest on w stanie w pełni zrozumieć i udzielić na nią świadomej zgody, i/lub na którą nie jest dojrzały rozwojowo i nie może zgodzić się w ważny prawnie sposób, i/lub która jest niezgodna z normami prawnymi lub obyczajowymi danego społeczeństwa.
- 3) aktywność seksualna między małoletnim a dorosłym lub małoletnim a innym małoletnim, jeśli te osoby ze względu na wiek bądź stopień rozwoju pozostają w relacji opieki, zależności, władzy.
- 4) kontakt fizyczny (dotykanie intymnych części ciała, penetracja).
- 5) bez kontaktu fizycznego — ekshibicjonizm, wszelkie formy werbalnego molestowania i skłaniania do kontaktu z treściami pornograficznymi, grooming (uwodzenie w internecie w celu nawiązania kontaktu).
- 6) komercyjne kontakty seksualne z małoletnim (wyzyskiwanie seksualne małoletniego), gdy w zamian za udział w czynnościach seksualnych małoletni otrzymuje korzyść lub obietnicę korzyści.

Zaniedbanie:

- 1) niezaspokajanie podstawowych potrzeb małoletniego i/lub nierespektowanie jego podstawowych praw przez rodziców, opiekunów, lub inne osoby zobowiązane do opieki, wychowania i ochrony małoletniego. Obejmuje zarówno pojedyncze sytuacje, jak i schemat funkcjonowania, w którym rodzic/opiekun nie zapewnia odpowiednich warunków rozwoju i dobrostanu małoletniego.
- 2) może to dotyczyć takich obszarów jak: zdrowie, edukacja, rozwój emocjonalny, odżywianie, schronienie i bezpieczne warunki życia.

Cyberprzemoc:

- 1) doświadczenie przez małoletniego przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie: nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem internetu, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów oraz gdy w sieci ktoś podszywa się pod małoletniego wbrew jego woli.

ZAWSZE MOŻESZ LICZYĆ NA NAUCZYCIELI NASZEJ SZKOŁY!

CZEŚĆ I

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI PRACOWNIKÓW SZKOŁY Z UCZNIAMI

Zasady ogólne:

1. Pracownicy dbają o bezpieczeństwo uczniów podczas pobytu w Szkole, wspierają uczniów w pokonywaniu trudności, uwzględniając ich umiejętności rozwojowe oraz możliwości wynikające z niepełnosprawności i specjalnych potrzeb edukacyjnych.
2. Pracownicy podejmują wobec uczniów działania wychowawcze, mające na celu kształtowanie prawidłowych postaw – wyrażanie emocji w sposób niekrzywdzący innych, niwelowanie zachowań agresywnych, promowanie zasad dobrego wychowania.
3. Zasady bezpiecznych relacji personelu z uczniami obowiązują wszystkich pracowników Szkoły, stażystów i wolontariuszy, praktykantów.

I Obszar

Zakaz stosowania przez pracowników jakiegokolwiek formy przemocy wobec ucznia, w tym nawiązywania relacji o charakterze seksualnym

Pracownicy Szkoły

1. Nie łamią obowiązującego prawa, ustalonych norm i zasad. Wszyscy uczniowie są przez nich traktowani sprawiedliwie. Pracownicy Szkoły nie dzielą uczniów i nie dyskryminują (ze względu na pochodzenie, poczucie tożsamości, wiek, płeć, status materialny, wygląd zewnętrzny, wiedzę i umiejętności).
2. Nie wykorzystują wobec uczniów relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby).
3. Nie stosują żadnej formy przemocy fizycznej wobec uczniów, np.: zabieranie rzeczy, niszczenie rzeczy, bicie, popychanie, ograniczenie swobody ruchu, szczypanie, pociągnięcie za włosy, bicie przedmiotami, wykręcanie rąk.
4. Nie stosują żadnej formy przemocy psychicznej wobec uczniów, np. takiej jak:
  - a) izolowanie, pomijanie, obniżanie statusu ucznia w grupie,
  - b) stygmatyzowanie uczniów z powodu ich zdrowia, osiągnięć edukacyjnych, wyglądu, orientacji seksualnej, światopoglądu czy sytuacji majątkowej,
  - c) wyszydzanie uczniów, wyśmiewanie, ośmieszanie, poniżanie, wyzywanie, grożenie,
  - d) nadmierne, wygórowane wymagania, zbyt surowe oceny, zastraszanie uczniów, obrażanie ich godności, stosowanie kar niewspółmiernych do win,
  - e) agresywne wypowiedzi, komentarze i ataki na czatach, komunikatorach i forach internetowych,
  - f) umieszczanie obraźliwych, ośmieszających uczniów rysunków, zdjęć i filmów;
  - g) rozpowszechnianie wszelkich nieprawdziwych, poniżających uczniów materiałów.
5. Nie stosują naruszających godność uczniów wypowiedzi o podtekście seksualnym, nie nawiązują w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej, w tym:
  - a) nie czynią komentarzy na temat ciała/wyglądu/ubioru z podtekstem seksualnym,
  - b) nie stosują dyskryminujących komentarzy odnoszących się do płci,
  - c) nie stosują wulgarnych lub niestosownych dowcipów i żartów,
  - d) nie piszą do uczniów wulgarnych lub dwuznacznych smsów, e-maili,
  - e) nie publikują żadnych prywatnych zdjęć ani innych informacji o uczniach i ich rodzinach w osobistych mediach społecznościowych, bez zgody zainteresowanych stron,
  - f) nie wdają się w prywatne rozmowy uczniów w mediach społecznościowych, nie zamieszczają komentarzy i nie udostępniają zdjęć, w jakimkolwiek podtekście lub kontekście, które mogłyby uczniom wyrządzić krzywdę.
6. Nie naruszają nietykalności osobistej uczniów.
7. Nie zachowują się wobec uczniów w sposób niestosowny, poufały, dwuznaczny.
8. Nie zmuszają uczniów do odbycia jakiegokolwiek aktywności o charakterze seksualnym.
9. Nie prowokują nieodpowiednich kontaktów z uczniami.
10. Informują uczniów, że jeśli czują się niekomfortowo w jakiejś sytuacji, wobec konkretnego zachowania czy słów, mogą o tym powiedzieć wskazanej osobie i mogą oczekiwać odpowiedniej reakcji lub pomocy.
11. Przy każdej rozmowie o charakterze indywidualnym, na życzenie ucznia zapewniają obecność innej osoby dorosłej lub na życzenie małoletniego - innego małoletniego.
12. Stale nadzorują uczniów, każdorazowo upewniając się, że warunki wyjazdów i wycieczek organizowanych przez Szkołę, rozgrywek i meczów wyjazdowych są bezpieczne.

II Obszar:

Kontakt pracowników Szkoły z małoletnimi

Zasady nawiązywania kontaktu z małoletnimi w godzinach pracy, za pomocą kanałów służbowych oraz w celach edukacyjnych lub wychowawczych

1. Kontaktując się z uczniami, pracownicy traktują ich podmiotowo.
2. Kontakt pracowników z uczniami nigdy nie może być niejawnym bądź ukrywany, nie może wiązać się z jakąkolwiek gratyfikacją ani wynikać z relacji władzy.
3. Co do zasady, kontakt z uczniami powinien odbywać się wyłącznie w godzinach pracy i dotyczyć celów mieszczących się w zakresie obowiązków personelu.
4. Pracownicy nie zapraszają uczniów do swojego miejsca zamieszkania, nie spotykają się z nimi prywatnie poza godzinami pracy.
5. Pracownicy nie nawiązują kontaktów z uczniami poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie do nich zaproszeń w mediach społecznościowych. Nie kontaktują się z nimi poprzez prywatne kanały komunikacji (prywatny telefon, e-mail, komunikatory, profile w mediach społecznościowych).
6. Jeśli zachodzi taka konieczność, właściwą formą komunikacji z uczniami poza godzinami pracy są kanały służbowe (e-mail, telefon służbowy, dziennik elektroniczny), a rodzice/opiekunowie prawni uczniów muszą wyrazić zgodę na taki kontakt.
7. Utrzymywanie relacji towarzyskich lub rodzinnych (jeśli uczniowie i rodzice/opiekunowie uczniów są osobami bliskimi dla pracownika) wymaga zachowania poufności wszystkich informacji dotyczących innych małoletnich, ich rodziców/opiekunów.

CZĘŚĆ II

ZASADY BEZPIECZNYCH RELACJI MIĘDZY UCZNIAMI W SZKOLE ZACHOWANIA NIEDOZWOLONE

2.1 Zasady bezpiecznych relacji między małoletnimi

1. Uczniowie mają prawo do przebywania w bezpiecznym środowisku szkolnym. Nauczyciele i personel szkolny chronią uczniów i zapewniają im bezpieczeństwo.
2. Uczniowie mają obowiązek przestrzegania zasad i norm zachowania określonych w statucie Szkoły.
3. Uczniowie uznają prawo innych uczniów do odmienności i zachowania tożsamości ze względu na: pochodzenie etniczne, geograficzne, narodowe, religię, status ekonomiczny, cechy rodzinne, wiek, płeć, orientację seksualną, cechy fizyczne, niepełnosprawność. Nie naruszają praw innych uczniów – nikogo nie dyskryminują ze względu na jakąkolwiek jego odmiennost.
4. Zachowanie i postępowanie uczniów wobec kolegów nie narusza ich poczucia godności osobistej. Uczniowie są zobowiązani do respektowania praw i wolności osobistych swoich kolegów i koleżanek, ich prawa do własnego zdania, do poszukiwań i popełniania błędów, do własnych poglądów, wyglądu i zachowania – w ramach społecznie przyjętych norm i wartości.
5. Kontakty między uczniami cechuje zachowanie przez nich wysokiej kultury osobistej, np. używanie zwrotów grzecznościowych (typu *proszę, dziękuję, przepraszam*), uprzejmość, życzliwość, poprawny i wolny od wulgaryzmów język, kontrola swojego zachowania i emocji, wyrażanie sądów i opinii w spokojny sposób, który nikogo nie obraża i nie krzywdzi.
6. Uczniowie budują wzajemne relacje poprzez niwelowanie konkurencyjności między sobą w różnych obszarach życia, wzajemne zrozumienie oraz konstruktywne, bez użycia siły rozwiązywanie problemów i konfliktów między sobą. Akceptują i szanują siebie nawzajem.
7. Uczniowie okazują zrozumienie dla trudności i problemów kolegów i oferują im pomoc. Nie kpią, nie szydzą z ich słabości, nie wyśmiewają ich, nie krytykują.
8. W kontaktach między sobą uczniowie nie zachowują się prowokacyjnie i konkurencyjnie. Nie powinni również mieć poczucia zagrożenia czy odczuwać wrogości ze strony kolegów.
9. Uczniowie mają prawo do własnych poglądów, ocen i spojrzenia na świat oraz wyrażania ich, pod warunkiem, że sposób ich wyrażania wolny jest od agresji i przemocy oraz nikomu nie wyrządza krzywdy.
10. Bez względu na powód, agresja i przemoc fizyczna, słowna lub psychiczna wśród uczniów nigdy nie może być przez nich akceptowana lub usprawiedliwiona. Uczniowie nie mają prawa stosować z jakiegokolwiek powodu słownej, fizycznej i psychicznej agresji i przemocy wobec innych uczniów.
11. Uczniowie mają obowiązek przeciwstawiania się wszelkim przejawom brutalności i wulgarności oraz informowania pracowników Szkoły o zaistniałych zagrożeniach.
12. Jeśli uczeń jest świadkiem stosowania przez innego ucznia/uczniów jakiegokolwiek formy agresji lub przemocy, ma obowiązek reagowania na nią, np: pomaga ofierze, chroni ją, szuka pomocy dla ofiary u osoby dorosłej (zgodnie z obowiązującymi w Szkole procedurami).

13. Wszyscy uczniowie znają obowiązujące w Szkole procedury bezpieczeństwa – wiedzą, jak zachowywać się w sytuacjach, które zagrażają ich bezpieczeństwu lub bezpieczeństwu innych uczniów, gdzie i do kogo dorosłego mogą się w Szkole zwrócić o pomoc.
14. Jeśli uczeń stał się ofiarą agresji lub przemocy, może uzyskać w Szkole pomoc, zgodnie z obowiązującymi w niej procedurami.

2.2. Niedozwolone zachowania uczniów w Szkole

1. Stosowanie agresji i przemocy wobec uczniów/innych osób:

- a) agresji i przemocy fizycznej w różnych formach, np.:
    - bicie/uderzenie/popychanie/kopanie/opluwanie;
    - wymuszanie;
    - napastowanie seksualne;
    - nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą;
    - fizyczne zaczepki;
    - zmuszanie innej osoby do podejmowania niewłaściwych działań;
    - rzucanie w kogoś przedmiotami.
  - b) agresji i przemocy słownej w różnych formach, np.:
    - obelgi, wyzwiska,
    - wyśmiewanie, drwienie, szydzenie z ofiary,
    - bezpośrednie obrażanie ofiary,
    - plotki i obraźliwe żarty, przedrzeźnianie ofiary,
    - groźby;
  - c) agresji i przemocy psychicznej, w różnych formach, np.:
    - poniżanie,
    - wykluczanie/izolacja/milczenie/manipulowanie,
    - pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu),
    - wulgarne gesty,
    - śledzenie/szpiegowanie,
    - obraźliwe SMS-y i MMS-y,
    - wiadomości na forach internetowych lub tzw. pokojach do czatowania,
    - telefony i e-maile zawierające groźby, poniżające, wulgarne, zastraszające,
    - niszczenie/zabieranie rzeczy należących do ofiary,
    - straszenie,
    - gapienie się,
    - szantażowanie.
2. Stwarzanie niebezpiecznych sytuacji w Szkole lub klasie, np. rzucanie kamieniami, przynoszenie do Szkoły ostrych narzędzi, innych niebezpiecznych przedmiotów i substancji (środków pirotechnicznych, łańcuchów, noży, zapalniczek), używanie ognia na terenie Szkoły.
  3. Nieuzasadnione, bez zgody nauczyciela opuszczanie sali lekcyjnej, wagarowanie, wyjście bez zezwolenia poza teren Szkoły w trakcie przerwy lub lekcji.
  4. Celowe nieprzestrzeganie zasad bezpieczeństwa podczas zajęć i zabaw organizowanych w Szkole. Celowe zachowania zagrażające zdrowiu bądź życiu.
  5. Niewłaściwe zachowanie podczas wycieczek szkolnych i w czasie przerw międzylekcyjnych, np. przebywanie w miejscach niedozwolonych, bieganie, itp.
  6. Uleganie nałogom, np. palenie papierosów, picie alkoholu.
  7. Rozprowadzanie i stosowanie narkotyków/ środków odurzających.
  8. Niestosowne odzywanie się do kolegów lub innych osób w Szkole lub poza nią.
  9. Używanie wulgaryzmów w Szkole i poza nią.
  10. Celowe niszczenie lub nieszanowanie własności innych osób oraz własności szkolnej.
  11. Kradzież/ przywłaszczenie własności kolegów lub innych osób oraz własności szkolnej.
  12. Wyłudzenie pieniędzy lub innych rzeczy od uczniów.
  13. Wystugiwanie się innymi uczniami w zamian za korzyści materialne.
  14. Rozwiązywanie w sposób siłowy konfliktów z kolegami. Udział w bójce.
  15. Szykanowanie uczniów lub innych osób w Szkole z powodu odmienności przekonań, religii, światopoglądu, płci, poczucia tożsamości, pochodzenia, statusu ekonomicznego i społecznego, niepełnosprawności, wyglądu.
  16. Niereagowanie na niewłaściwe zachowania kolegów (bicie, wyzywanie, dokuczanie).
  17. Znęcanie się (współudział w znęcaniu się nad kolegami, zorganizowana przemoc, zastraszanie).
  18. Aroganckie/niegrzeczne zachowanie wobec kolegów, wulgaryzmy. Kłamanie, oszukiwanie kolegów/ innych osób w Szkole.
  19. Fotografowanie lub filmowanie zdarzeń z udziałem innych uczniów/ osób bez ich zgody.

20. Upublicznianie materiałów i fotografii bez zgody obecnych na nich osób.
21. Stosowanie wobec innych uczniów/innych osób różnych form cyberprzemocy.

III Obszar

Korzystanie przez małoletnich z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu Zasady korzystania z komputerów z dostępem Internetu

1. Infrastruktura sieciowa Szkoły umożliwia dostęp do internetu, zarówno personelowi, jak i uczniom, w czasie zajęć i poza nimi.
2. Sieć jest monitorowana w taki sposób, aby możliwe było zidentyfikowanie sprawców ewentualnych nadużyć.
3. Na wszystkich komputerach z dostępem do internetu na terenie Szkoły jest zainstalowane i oraz systematycznie aktualizowane oprogramowanie antywirusowe, antyspamowe i firewall.
4. Na terenie Szkoły dostęp ucznia do internetu możliwy jest:
  - a) pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych,
  - b) w kąciaku multimedialnym przy bibliotece szkolnej po podaniu hasła.
5. Uczeń może korzystać z internetu tylko na komputerze z zainstalowanym programem filtrującym treści.
6. Uczniowie korzystają z komputera tylko pod opieką nauczyciela.
7. Korzystanie z multimediiów, internetu i programów użytkowych służy wyłącznie celom informacyjnym i edukacyjnym.
8. Uczeń obsługuje sprzęt komputerowy zgodnie z zaleceniami nauczyciela.

Zasady korzystania z telefonów komórkowych oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do Internetu.

1. Uczeń ma prawo korzystać na terenie Szkoły z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych zgodnie z ustalonymi w Szkole zasadami.
2. Przez pojęcie „telefon komórkowy” rozumie się także smartfon, urządzenie typu smartwatch, itp.
3. Przez pojęcie „inne urządzenia elektroniczne” rozumie się także tablet, odtwarzacz muzyki, dyktafon, kamerę, aparat cyfrowy, słuchawki, itp.
4. Uczniowie przynoszą do Szkoły telefony komórkowe oraz inny sprzęt elektroniczny na własną odpowiedzialność, za zgodą rodziców.
5. Szkoła nie ponosi odpowiedzialności za zaginięcie lub zniszczenie czy kradzież sprzętu przynieszonego przez uczniów.
6. Uczniowie nie mogą korzystać w celach prywatnych z telefonu komórkowego oraz innych urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu podczas zajęć edukacyjnych, opiekuńczych, treningów, uroczystości, a także zajęć pozalekcyjnych organizowanych na terenie Szkoły.
7. Uczeń ma obowiązek wyłączyć lub wyciszyć telefon (bez wibracji) i schować go w torbie/plecaku przed rozpoczęciem zajęć edukacyjnych.
8. Telefony i inne urządzenia elektroniczne (np. tablety) można wykorzystywać podczas zajęć lekcyjnych w celach dydaktycznych pod opieką oraz za zgodą nauczyciela prowadzącego zajęcia. Uczeń może korzystać z telefonu, a także innych urządzeń elektronicznych w celu wyszukania informacji niezbędnych do realizacji zadań podczas zajęć, po uzyskaniu zgody nauczyciela prowadzącego dane zajęcia lub na jego polecenie.
9. Jeśli uczeń czeka na ważną informację (połączenie, SMS, etc.) ma obowiązek poinformować o tym fakcie nauczyciela przed lekcją, poprosić o pozwolenie na skorzystanie z telefonu i ustalić sposób odebrania tej wiadomości. Dotyczy to także sytuacji, gdy wystąpiła pilna potrzeba skontaktowania się, np. z rodzicami lub w innej ważnej sprawie.
10. Na terenie Szkoły zakazuje się uczniom filmowania, fotografowania oraz utrwalania dźwięku na jakichkolwiek nośnikach cyfrowych.
11. Powyższe nie dotyczy wydarzeń publicznych odbywających się w Szkole, w tym uroczystości szkolnych.
12. W szczególnych przypadkach nagrywanie zajęć edukacyjnych oraz utrwalanie ich w jakikolwiek sposób możliwe jest wyłącznie po uzyskaniu zgody Dyrektora Szkoły lub nauczyciela prowadzącego zajęcia edukacyjne.
13. Nagrywanie dźwięku i obrazu za pomocą telefonu lub innych urządzeń jest możliwe jedynie za zgodą osoby nagrywanej lub fotografowanej. Niedopuszczalne jest nagrywanie lub fotografowanie

sytuacji niezgodnych z powszechnie przyjętymi normami etycznymi i społecznymi oraz przesyłanie treści obrażających inne osoby.

Zasady korzystania z telefonów i innych urządzeń elektronicznych podczas wyjść, wycieczek edukacyjnych organizowanych przez Szkołę.

1. Każdorazowo decyzję o zabranii na wycieczkę telefonów komórkowych i/lub innych urządzeń elektronicznych podejmuje kierownik/opiekun wycieczki.
2. Jeśli istnieje możliwość zabrania telefonu i/lub innego urządzenia elektronicznego na wycieczkę, wyjście edukacyjne uczeń ma prawo korzystania z tych urządzeń wyłącznie w zakresie niewpływającym na organizację i przebieg tego przedsięwzięcia.
3. Podczas wyjść zorganizowanych przez szkołę (teatr, kino, muzeum, filharmonia, zwiedzanie z przewodnikiem, lekcja w terenie, konkursy, zawody sportowe itp.) uczeń jest zobowiązany do wyłączenia/wyciszenia telefonu (bez wibracji) i schowania go.

IV Obszar

Ochrona małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci Internet

Zasady ochrony małoletnich przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami z sieci Internet

1. Szkoła ma obowiązek podejmować działania zabezpieczające dzieci przed łatwym dostępem do tych treści z sieci, które mogą zagrażać ich prawidłowemu rozwojowi.
2. Pod pojęciem „treści szkodliwe i zagrożenia z sieci” rozumiane są:
  - a) treści szkodliwe, niedozwolone, nielegalne i niebezpieczne dla zdrowia (pornografia, treści obrazujące przemoc, promujące działania szkodliwe dla zdrowia i życia małoletnich, popularyzujące ideologię faszystowską i działalność niezgodną z prawem, nawołujące do samookaleczeń i samobójstw, korzystania z narkotyków),
  - b) treści stwarzające niebezpieczeństwo werbunku małoletnich do organizacji nielegalnych i terrorystycznych,
  - c) różne formy cyberprzemocy, np. nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.
3. Podstawowe działania zabezpieczające małoletnich przed dostępem do treści szkodliwych i zagrożeń z sieci:
  - a) monitorowanie działania i aktualizowanie programu antywirusowego, zapory sieciowej, stosowanie filtrów antyspamowych,
  - b) instalowanie aplikacji filtrujących na każdym komputerze, z których korzystają pracownicy i uczniowie oraz aplikacji filtrujących do usług sieciowych, które analizują przepływające dane i są w stanie zablokować dostęp do podejrzanych lokalizacji niezależnie od tego, czy przyłączony komputer wyposażono w odpowiednie narzędzie czy też nie,
  - c) edukacja medialna – dostarczanie małoletnim wiedzy i umiejętności dotyczących posługiwania się technologią komunikacyjną,
  - d) prowadzenie systematycznych działań wychowawczych (integracja zespołu klasowego, budowanie dobrych relacji pomiędzy uczniami, wprowadzanie norm grupowych, odróżnianie dobra od zła),
  - e) prowadzenie działań profilaktycznych propagujących zasady bezpiecznego korzystania z sieci oraz uświadamiających zagrożenia płynące z użytkowania różnych technologii komunikacyjnych,
  - f) włączenie rodziców uczniów w działania Szkoły na rzecz zapobiegania cyberprzemocy - poinformowanie ich o polityce Szkoły w zakresie reagowania na cyberprzemoc; edukacja na temat cyberprzemocy i zagrożeń z sieci: udostępnianie materiałów i publikacji, w tym polecanie i wskazywanie sposobów instalowania ochrony rodzicielskiej,
  - g) podejmowanie interwencji w każdym przypadku ujawnienia lub podejrzenia cyberprzemocy lub ujawnienie niebezpiecznych treści,
  - h) określenie procedury wskazującej osoby w Szkole, do których należy się zwrócić oraz działania, które należy podjąć w sytuacji znalezienia niebezpiecznych treści na komputerze lub zjawiska doświadczanej/zaobserwowanej cyberprzemocy.

CZEŚĆ III

ZASADY

TWOJEGO POSTĘPOWANIA W SYTUACJI, W KTÓREJ DOZNAJESZ KRZYWDY (procedury interwencyjne w Szkole)

Rodzaj krzywdy.

Znęcanie się, przemoc fizyczna, słowna, psychiczna stosowane wobec małoletniego

Opis sytuacji:

Ktoś przez DŁUŻSZY CZAS stosuje wobec Ciebie przemoc lub jest agresywny, nęka Cię w różny sposób, znęca się nad Tobą, np. stosuje:

Przemoc fizyczną:

atak, napastowanie seksualne, nadużywanie swojej przewagi nad inną osobą, fizyczne zaczepki lub dokuczanie, zmuszanie innej osoby do robienia nieprzyjemnych rzeczy, rzucanie w kogoś przedmiotami.

Przemoc słowną:

obelgi, bezpośrednie obrażanie ofiary, plotki i obraźliwe żarty, groźby. Przemoc słowna może być także wymierzona w rodzinę i w przyjaciół ofiary po to, aby jeszcze bardziej jej dokuczyć.

Przemoc psychiczną:

poniżanie, wykluczanie/izolacja/milczenie, obraźliwe pisanie na ścianach (np. w toalecie lub na korytarzu), wulgarnie gesty, śledzenie/szpiegowanie, obraźliwe SMS-y i MMS-y, wiadomości na forach internetowych lub tzw. „pokojach do czatowania” (które z reguły są anonimowe w odróżnieniu od SMS-ów, pochodzących z konkretnych telefonów); telefony i e-maile (zawierające groźby, poniżające, wulgarnie, zastraszające); niszczenie rzeczy należących do ofiary; straszenie; gapienie się; szantażowanie.

Ścieżka Twojego postępowania

1. Jeśli nie czujesz się bezpiecznie, powiedz o tym wychowawcy lub innemu nauczycielowi, psychologowi, pedagogowi, pedagogowi specjalnemu. Przedstaw mu sytuację, jeśli masz świadków przemocy stosowanej wobec Ciebie, poinformuj o tym nauczyciela. Poproś o reakcję, wsparcie i pomoc. Poinformuj także rodziców o tym, co Cię spotyka.
2. Nauczyciel (wychowawca), do którego się zgłosiłeś, podejmie działania mające na celu wyjaśnienie zaistniałej sytuacji. Działania te może podjąć we współpracy z rodzicami, jeśli wyrażą oni wolę uczestniczenia w postępowaniu wyjaśniającym.

Działania Szkoły

Szkoła, zgodnie ze swoim statutem, bezzwłocznie podejmie działania mające na celu powstrzymanie i wyeliminowanie tego zjawiska. Obowiązkiem każdego pracownika Szkoły, który zaobserwował fakt jakiegokolwiek przemocy czy agresji lub został o nim poinformowany jest przerwanie tego zachowania.

3. Po wyjaśnieniu okoliczności i ustaleniu rodzaju zachowań przemocowych wobec Ciebie, wysłuchaniu wyjaśnień ich sprawcy/sprawców przemocy, wychowawca podejmie stosowne działania, zgodne ze statutem Szkoły.

Działania Szkoły

Wobec ucznia przejawiającego zachowania agresywne stosuje się określone konsekwencje przewidziane w statucie Szkoły.

4. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem szkolnym lub pedagogiem specjalnym, psychologiem, Dyrektorem (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).

Działania Szkoły

Pedagog, pedagog specjalny lub psycholog szkolny może Ci udzielić pomocy psychologicznej oraz wskazać, jak należy radzić sobie w tego typu sytuacjach. Pomocy tej udzielać Ci może systematycznie, dopóki będzie Ci ona potrzebna.

5. Jeśli sytuacja nie ulegnie zmianie i w dalszym ciągu ktoś będzie się nad Tobą znęcał, ponownie poinformuj o tym wychowawcę oraz swoich rodziców. Wspólnie z wychowawcą i rodzicami możesz też przedstawić sprawę Dyrektorowi lub Wicedyrektorowi Szkoły, który zastosuje kolejne, przewidziane prawem szkolnym, konsekwencje wobec sprawcy/sprawców przemocy.

Działania Szkoły

W przypadku poważnego naruszenia nietykalności osobistej Dyrektor Szkoły zgłasza sprawę przemocy fizycznej na policję w celu wyciągnięcia konsekwencji prawnych wobec sprawcy przemocy.

6. W przypadku ciągłego, uporczywego znęcania się nad Tobą oraz nieskutecznej reakcji Szkoły na działania sprawcy rodzice mogą zgłosić ten fakt do kuratorium oświaty, które podejmie działania wyjaśniające.

Rodzaj krzywdy

Celowe zniszczenie lub kradzież Twojej rzeczy

Ktoś (osoba Ci znana lub nieznana) okradł Cię, przywłaszczył sobie rzecz, która należała do Ciebie. Ktoś celowo zniszczył rzecz należącą do Ciebie.

Ścieżka Twojego postępowania

1. Zgłoś zdarzenie kradzieży lub zniszczenia Twoich rzeczy wychowawcy lub innemu nauczycielowi - przedstaw mu, kiedy, gdzie i w jakich okolicznościach to się stało. Poinformuj o ewentualnych świadkach zdarzenia.
2. Powiedz o tym zdarzeniu swoim rodzicom.
3. O zaistniałym zdarzeniu możesz opowiedzieć pedagogowi szkolnemu lub pedagogowi specjalnemu, psychologowi lub innemu pracownikowi, który zgodnie z Twoimi potrzebami udzieli Ci wsparcia pedagogiczno-psychologicznego lub innej formy pomocy.

Działania Szkoły

1. Wychowawca informuje rodziców, pedagoga lub pedagoga specjalnego, psychologa oraz Dyrektora Szkoły o zaistniałym zdarzeniu.
2. Przekazuje tę informację również Twoim rodzicom.
3. Wychowawca przeprowadza rozmowę ze świadkami – jeśli tacy są wskazani.
4. Jeżeli sprawca celowego zniszczenia lub kradzieży Twojej rzeczy został ustalony lub wskazany, Szkoła informuje o tym jego rodziców; wychowawca i pedagog szkolny lub pedagog specjalny, psycholog, zgodnie ze statutem Szkoły podejmują działania wyjaśniające zaistniałą sytuację oraz informują o nich i ich wyniku rodziców sprawcy.
5. Szkoła zgodnie ze swoim statutem stosuje wobec sprawcy czynu środki dyscyplinujące.
6. Zobowiązuje też sprawcę do oddania Ci skradzionej rzeczy lub w uzgodnieniu z jego rodzicami - do ewentualnego pokrycia kosztów skradzionej lub zniszczonej rzeczy.
7. Jeśli w wyniku postępowania wyjaśniającego nie jest możliwe ustalenie sprawcy kradzieży, szkoła poinformuje Twoich rodziców o kradzieży lub zniszczeniu należącej do Ciebie rzeczy oraz przekaże rodzicom informację o możliwości zgłoszenia tego faktu policji.

Rodzaj krzywdy

Przemoc domowa, która jest stosowana wobec Ciebie

Jeżeli dzieje Ci się w domu jakakolwiek krzywda, możesz poinformować o tym pracownika Szkoły, do którego masz zaufanie. Podejmie on stosowne, zgodne z zakresem swoich kompetencji działania, mające na celu Twoją ochronę.

Jeśli jednak nauczyciel lub inni pracownicy Szkoły zauważą w Twoim zachowaniu i wyglądzie symptomy i oznaki stosowanej wobec Ciebie przemocy domowej, to mimo że tego nie ujawniłeś, mają obowiązek podjąć chroniące Cię działania i/lub zgłosić to do instytucji, które udzielą Ci zgodnej z prawem pomocy.

Przemoc domowa – to jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające Twoje prawa lub dobra osobiste, w szczególności:

- a) narażające Cię na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,
- b) naruszające twoją godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną – np. namawianie lub zmuszanie Cię przez dorosłego do uczestniczenia w prawnie zabronionych czynnościach seksualnych,
- c) powodujące szkody na Twoim zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące twoje cierpienie,
- d) ograniczające lub pozbawiające Cię dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,
- e) istotnie naruszające Twoją prywatność lub wzbudzające u Ciebie poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia.

Ścieżka Twojego postępowania

1. Możesz ujawnić wychowawcy lub innemu pracownikowi Szkoły, do którego masz zaufanie, że dzieje Ci się krzywda i poprosić go o pomoc w tej trudnej dla Ciebie sytuacji.
2. Może wystąpić również przypadek, że nauczyciel obserwując Cię, podejrzewa, że jesteś krzywdzony, chociaż mu tego nie zgłosiłeś. W tej sytuacji wychowawca przeprowadza rozmowę z Tobą oraz Twoimi rodzicami/prawnymi opiekunami, w celu zweryfikowania podejrzeń.

Działania Szkoły

Każdy pracownik Szkoły ma obowiązek troszczyć się o Twoje dobro i bezpieczeństwo i udzieli Ci pomocy, zgodnie ze swoimi kompetencjami.

3. Po uzyskaniu informacji od Ciebie wychowawca podejmie interwencję w Twojej sprawie: wspólnie z pedagogiem i/lub pedagogiem specjalnym, psychologiem zbiorą od Ciebie informacje na temat krzywdy, której doświadczyłeś – ustalą jej formy i okoliczności. Rozmowa z Tobą będzie podstawą do oceny stopnia zagrożenia Twojego bezpieczeństwa.

Pamiętaj, że możesz opowiadać o tym, co się wydarzyło, swobodnie - opowiedz o zachowaniu sprawcy i swoich odczuciach. Nie musi być zachowana kolejność wydarzeń. Wychowawca i pedagog i/lub pedagog specjalny/psycholog dadzą Ci czas na wypowiedzenie się i nie będą Cię korygować. Żeby uzyskać jak najwięcej informacji, mogą Ci zadać dodatkowe pytania.

Działania Szkoły

W przypadku uzyskania informacji o krzywdzeniu Ciebie lub potwierdzenia się podejrzeń, że jesteś krzywdzony, wychowawca zgłasza problem pedagogowi szkolnemu i/lub pedagogowi specjalnemu, psychologowi i pielęgniarce środowiska nauczania i wychowania (w przypadku zagrożenia Twego zdrowia lub życia).

Pedagog szkolny, i/lub pedagog specjalny, psycholog po dokładnym rozpoznaniu sprawy, dokonuje oceny zdarzeń i zawiadamia o nich Dyrektora Szkoły.

4. Porozmawiaj też o swojej sytuacji, o tym, co czujesz i przeżywasz z pedagogiem szkolnym, pedagogiem specjalnym lub/i psychologiem. Udzieli Ci oni wsparcia w tej trudnej dla Ciebie sytuacji oraz uwzględniając Twoje potrzeby, wspólnie z rodzicami zaplanują działania, które zapewnią Ci ochronę przed krzywdzeniem.

Działania Szkoły:

Wspólnie z Twoimi rodzicami (lub jednym z nich, tym, który Cię nie krzywdzi) pedagog i/lub pedagog specjalny/ psycholog wraz z wychowawcą zaplanują konkretne działania zapewniające Ci ochronę.

Szkoła zapewni Ci opiekę i pomoc psychologiczną. Może także skierować Cię na terapię psychologiczną, gdy będziesz potrzebować długotrwałego i profesjonalnego wsparcia psychicznego.

Uwaga!

Gdyby zaplanowane przez Szkołę działania nie były wystarczające do zapewnienia Ci pomocy, której potrzebujesz, pedagog szkolny i/lub pedagog specjalny, psycholog nawiązuje współpracę z instytucjami pomocowymi, np. z dzielnicowym, specjalistą ds. nieletnich, pracownikiem socjalnym.

W sprawach trudnych lub związanych z popełnieniem przestępstwa, pedagog powiadamia Dyrektora Szkoły. Dyrektor Szkoły powiadamia sąd rodzinny.

W sytuacjach bezpośrednio zagrażających Twojemu zdrowiu lub życiu, we współpracy z Dyrektorem pedagog i/ lub inny pracownik Zespołu Szkół Ponadpodstawowych powiadamia policję lub prokuraturę rejonową, lub pogotowie ratunkowe.

Pamiętaj!

Każde zachowanie o charakterze przemocowym, również seksualnym, wobec osoby małoletniej jest przestępstwem. Szkoła ma obowiązek zgłosić sprawę wykorzystywania seksualnego osoby małoletniej na policję.

Sposób postępowania w sytuacji krzywdzenia małoletnich określa procedura „Niebieskiej Karty” – polega ona na podejmowaniu interwencji w środowisku wobec rodziny dotkniętej przemocą i odbywa się wg ustalonych zasad prawnych.

Do wszczęcia procedury „Niebieskie karty” nie jest konieczna pewność występowania przemocy, wystarczy jej uzasadnione podejrzenie.

Ścieżka Twojego postępowania

Nierówne traktowanie – dyskryminacja ucznia małoletniego

Dyskryminacja to nierówne, gorsze traktowanie kogoś ze względu na jakąś cechę. Powodem dyskryminacji są najczęściej: płeć, wiek, rasa, niepełnosprawność, orientacja seksualna, cechy fizyczne, religia, przynależność do grupy etnicznej, narodowej lub społeczno-kulturowej, przekonania polityczne lub inne przekonania, a także status materialny i pochodzenie społeczne.

Przejawy dyskryminacji w Szkole: ktoś wyśmiewa się, drwi, szydzi, prześladuje Cię z powodu Twojego wyglądu, zachowania, poglądów, pochodzenia, statusu materialnego, płci, orientacji seksualnej lub z jakiegokolwiek innej przyczyny.

Ścieżka Twojego postępowania

1. Porozmawiaj z nauczycielem, któremu ufasz lub wychowawcą - opowiedz szczerze o tym, czego, z jakiego powodu i od kogo doświadczyłeś. To trudna dla Ciebie sytuacja, więc nie obawiaj się poprosić nauczyciela o pomoc i interwencję w tej sprawie.
2. Poinformuj także swoich rodziców o całej sytuacji, przedstaw im wszystkie okoliczności zdarzenia.
3. Zasięgnij porady pedagoga i/lub pedagoga specjalnego lub psychologa – opowiedz mu o swoich obawach, przeżyciach i odczuciach. Pedagog, lub/i pedagog specjalny, psycholog zgodnie z Twoimi potrzebami udzieli Ci pomocy pedagogiczno-psychologicznej.
4. Twoi rodzice i Ty możecie zwrócić się pomoc także do organizacji pozarządowych zajmujących się problematyką praw małoletniego.

5. W przypadku nieotrzymania pomocy ze strony Szkoły Twoi rodzice mogą zgłosić sprawę do właściwego kuratorium oświaty i następnie do Rzecznika Praw Obywatelskich lub Rzecznika Praw Małoletniego.

Działania Szkoły

1. Szkoła powinna zapewnić uczniom możliwości rozwoju w bezpiecznej atmosferze, wolnej od jakiegokolwiek dyskryminacji, dlatego też jest zobowiązana do działań antydyskryminacyjnych.
2. Wychowawca i pedagog szkolny i/lub pedagog specjalny, psycholog podejmują działania wyjaśniające okoliczności zdarzenia, zmierzające do określenia jego znaczenia dla Ciebie oraz ustalenia sprawcy/sprawców. Informują o zdarzeniu Dyrektora Szkoły.
3. Po ustaleniu sprawców poinformują o tym ich rodziców.
4. Szkoła po wysłuchaniu sprawcy, uwzględniając wagę czynu oraz motywację sprawcy do popełnienia takiego czynu, zastosuje określone w statucie środki dyscyplinujące sprawcę. Poinformuje o nich rodziców sprawcy.

Rodzaj krzywdy

Stosowanie wobec małoletniego cyberprzemocy

Cyberprzemoc ma miejsce wtedy, gdy doświadczyłeś przemocy w sieci w jakiegokolwiek formie - nękania, straszenia, szantażowania z użyciem sieci, publikowania lub rozsyłania ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów z użyciem sieci oraz gdy ktoś podszywa się w sieci pod Ciebie wbrew Twojej woli.

Ścieżka Twojego postępowania

1. Postaraj się zabezpieczyć dowody przemocy w sieci stosowanej wobec Ciebie.
2. Zgłoś ten fakt wychowawcy, rodzicom.

Działania Szkoły

Nauczyciel wysłucha Cię, przeanalizuje dowody, które dostarczysz. Jeśli będziesz mieć kłopot z zabezpieczeniem dowodów w sieci, nauczyciel poprosi o pomoc specjalistę.

3. Jeśli masz świadków doświadczonej przez Ciebie cyberprzemocy, powiedz o nich nauczycielowi. Identyfikacja sprawcy często jest możliwa dzięki zebranym materiałom – wynikom rozmów z osobą zgłaszającą, z ofiarą cyberprzemocy, analizie zebranych dowodów z sieci.
4. Wychowawca wspólnie z Tobą oceni, czy zdarzenie wyczerpuje znamiona cyberprzemocy, czy jest np. niezbyt udany żartem.

Działania Szkoły

Po dokonaniu analizy dowodów i ustaleniu okoliczności cyberprzemocy wychowawca podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy cyberprzemocy.

Wobec sprawcy cyberprzemocy będą zastosowane określone w statucie Szkoły środki dyscyplinujące.

5. Wychowawca może też o zaistniałym zdarzeniu cyberprzemocy poinformować Twoich rodziców lub nawet policję – decyzję w tej sprawie podejmie wspólnie z Tobą, rodzicami i Dyrektorem Szkoły.

Działania Szkoły

Wystąpienie cyberprzemocy nie jest jednoznaczne z koniecznością zaangażowania policji i sądu rodzinnego. Szkoła powinna powiadomić odpowiednie służby, gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanego rezultatu (np. nie ma zmian postawy ucznia – sprawcy cyberprzemocy).

6. Jeśli będziesz potrzebować dodatkowego wsparcia emocjonalnego - poproś o rozmowę z pedagogiem i/lub pedagogiem specjalnym, psychologiem (lub innym nauczycielem, któremu ufasz).

Pamiętaj:

- a) że nie jesteś winien/winna zaistniałej sytuacji i nikt nie ma prawa zachowywać się wobec Ciebie w ten sposób;
- b) że pomoc, którą otrzymasz ze strony grona pedagogicznego, nie kończy się w momencie zakończenia procedur ustalenia sprawcy i zastosowania wobec niego środków dyscyplinujących. Nauczyciele będą w sposób szczególny czuwać nad Twoim bezpieczeństwem i zwracać uwagę, czy nie są podejmowane wobec Ciebie dalsze działania przemocowe. Będą Ci również pomagać w radzeniu sobie z tą trudną dla Ciebie sytuacją.

Rodzaj krzywdy

Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego w wyniku sekstingu

Seksting polega na wysyłaniu innym osobom przez internet lub telefon swoich intymnych zdjęć lub filmów. Jest to niebezpieczne zjawisko, ponieważ raz wysłane treści mogą zostać zapisane i użyte w dowolny sposób. Mogą też trafić w ręce niepowołanych osób i stają się narzędziem cyberprzemocy: szantażu czy zastraszania osoby, która się na nich znajduje. Mogą zostać przesłane innym osobom bez zgody osoby, która się na nich znajduje.

Rodzaje sekstingu

1. Wymiana materiałów o charakterze seksualnym następuje tylko w ramach związku między dwojgiem rówieśników. Materiały nie uległy rozprzestrzenieniu dalej.
2. Materiały o charakterze seksualnym zostały rozesłane większej liczbie osób, jednak nie dochodzi do cyberprzemocy na tym tle. Młodzież traktuje materiał jako formę wyrażenia siebie.
3. Materiały zostały rozesłane większej liczbie osób w celu upokorzenia osoby na nich zaprezentowanej lub zostają rozpowszechnione omyłkowo, jednak są zastosowane jako narzędzie cyberprzemocy.

Ścieżka Twojego postępowania

Jeśli Ty i/lub Twoi rodzice uznają, że jesteś ofiarą sekstingu:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom, wychowawcy lub innemu pracownikowi Szkoły, któremu ufasz.
2. Zbierz i zabezpiecz dowody dostępne w formie elektronicznej - przesyłane zdjęcia, zrzuty ekranów portali, w których opublikowano zdjęcia. Dzięki nim możliwa będzie identyfikacja sprawcy. Ponieważ seksting jest karalny, skrupulatność i wiarygodność dokumentacji ma duże znaczenie.
3. Przekaż zebrane materiały wychowawcy.

Działania Szkoły

- a) W Szkole zostanie przeprowadzona analiza dowodów oraz postępowanie mające na celu ustalenie sprawcy. Jeżeli niektóre z tego typu materiałów rozesłanych do większej liczby osób zostaną uznane za pornograficzne, Dyrektor Szkoły ma obowiązek zgłoszenia incydentu na policję.
- b) Pedagog, pedagog specjalny lub/i psycholog, biorąc pod uwagę Twoje dobro, poinformuje o zdarzeniu Twoich rodziców.
- c) Jeżeli celem sprawcy było upokorzenie Ciebie, sprawca/sprawcy zostaną wezwani do Dyrektora Szkoły. Przedstawione zostaną sprawcom dowody, okoliczności zdarzenia, konsekwencje, jakimi skutkuje takie zachowanie. Wobec sprawcy zostaną zastosowane środki dyscyplinujące, określone w statucie Szkoły.
4. W sytuacji każdego rodzaju sekstingu zostaniesz otoczony przez Szkołę opieką psychologiczno-pedagogiczną. Rozmowa na temat samego zdarzenia czy identyfikacji potencjalnego sprawcy będzie realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla Ciebie – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla Twojej indywidualności i przeżytego stresu.
5. Jeżeli Ty i Twoi rodzice uznacie, że pomoc Szkoły jest niewystarczająca, możecie poprosić pedagoga, pedagoga specjalnego o podjęcie decyzji o skierowaniu Ciebie do placówki specjalistycznej na terapię psychologiczną.

Rodzaj krzywdy

Wysyłanie małoletniemu w internecie treści szkodliwych, nielegalnych i niepożądanych

Są to treści, które mogą wywołać u Ciebie negatywne emocje i które promują czy też po prostu przedstawiają niebezpieczne albo niezgodne z prawem zachowania.

Ścieżka Twojego postępowania

Jeżeli ktoś wysłał Ci w internecie treści nawołujące do samookaleczeń, samobójstw, zachowań szkodliwych dla zdrowia, treści dyskryminujące, promujące wrogość, nienawiść, treści pornograficzne dostępne bez żadnego ostrzeżenia, fake newsy - fałszywe wiadomości:

1. Zgłoś ten fakt rodzicom oraz wychowawcy lub pedagogowi lub psychologowi (albo innemu pracownikowi Szkoły, któremu ufasz).
2. W miarę swoich możliwości i umiejętności zabezpiecz dowody. Skorzystaj z pomocy rodziców i pracowników Szkoły. Jeśli masz świadków zdarzenia, poinformuj o nich wychowawcę.

Zabezpieczenie dowodów jest przede wszystkim zadaniem Twoich rodziców lub opiekunów prawnych, w czynnościach tych może wspomagać ich przedstawiciel Szkoły posiadający odpowiednie kompetencje techniczne. Dowody odgrywają kluczowe znaczenie w identyfikacji sprawców.

Działania Szkoły

- a) Szkoła powiadomi Twoich rodziców o zaistniałym zdarzeniu.
- b) We współpracy z nimi, po dokonaniu analizy dowodów Szkoła ustali okoliczności uzyskania przez Ciebie dostępu do szkodliwych treści.

- c) Jeżeli treści można bezpośrednio powiązać z uczniami danej Szkoły, Szkoła podejmie zgodne z jej statutem działania mające na celu ustalenie sprawcy. Pamiętaj, że sprawcą jest osoba, która udostępniła szkodliwe treści lub twórca tych treści.
  - d) Po ustaleniu sprawcy zostanie przeprowadzona rozmowa z nim oraz jego rodzicami. W trakcie rozmowy sprawcy zostanie uświadomiona szkodliwość prowadzonych przez niego działań.
  - e) Szkoła zastosuje wobec sprawcy ustalone w statucie środki dyscyplinujące.
  - f) Jeżeli treści nie można bezpośrednio powiązać z uczniami danej Szkoły, Szkoła zgłosi incydent na policję oraz do serwisu Dyżurnet.pl
  - g) Jeżeli upowszechniane treści naruszały obowiązujące prawo, Szkoła złoży zawiadomienie na policję.
3. Kontakt z treściami szkodliwymi lub niebezpiecznymi może wywołać u Ciebie duży stres i frustrację. Skontaktuj się z pedagogiem, pedagogiem specjalnym lub psychologiem szkolnym i opowiedz mu, co czujesz – skorzystaj z jego pomocy.

Działania Szkoły

1. Uzgodni z twoimi rodzicami podejmowane działania i formy wsparcia Ciebie.
2. Zapewni Ci pomoc pedagoga, pedagoga specjalnego lub psychologa.
3. Jeżeli pomoc udzielona przez Szkołę okaże się niewystarczająca, w porozumieniu z Twoimi rodzicami może Ci wskazać formy pomocy psychologicznej.

Rodzaj krzywdy

Naruszenie prywatności dotyczące nieodpowiedniego bądź niezgodnego z prawem wykorzystania w sieci danych osobowych lub wizerunku małoletniego.

Ścieżka Twojego postępowania

1. Gdy sprawcą jest uczeń – kolega ze Szkoły czy klasy, skontaktuj się z wychowawcą. Przedstaw mu sytuację (szczegóły sprawy), okoliczności naruszenia Twoich praw.
2. Poinformuj równocześnie o zaistniałym zdarzeniu rodziców.
3. W miarę Twoich możliwości zabezpiecz dowody naruszenia Twoich praw. Zgromadź sam lub z pomocą pracownika Szkoły, posiadającego umiejętności z zakresu technologii cyfrowej (może Ci go wskazać wychowawca) materiały świadczące o wystąpieniu nieodpowiedniego lub niedozwolonego prawem działania – w formie elektronicznej (e-mail, zrzut ekranu, konwersacja w komunikatorze lub mms/sms).
4. Przekaż dowody rodzicom i wychowawcy.
5. Dokonaj zmian identyfikujących Cię w sieci – powinni być przy tym Twoi rodzice.

Działania Szkoły

- a) Szkoła podejmie działania mające na celu ustalenie sprawcy naruszenia Twoich praw do ochrony wizerunku i danych osobowych.
- b) Jeśli sprawcą okaże się uczeń Szkoły, którego działaniu nie przyświecał świadomy zamiar wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej (był to np. niestosowny żart, niewłaściwe zachowanie wobec Ciebie), Szkoła podejmie zgodne z jej statutem działania wychowawcze i dyscyplinujące sprawcę.

Uwaga!

- 1) Zebrane dowody muszą jasno wskazywać na konkretnego sprawcę oraz na to, że sprawca świadomie zmierzał do wyrządzenia Ci szkody majątkowej lub osobistej.
  - 2) Jeżeli naruszenie twojej prywatności lub wyłudzenie czy kradzież tożsamości skutkują wyrządzeniem Tobie szkody majątkowej lub osobistej – to Szkoła i rodzice powinni przekazać dowody policji. Decyzję o powiadomieniu policji podejmuje Dyrektor Szkoły w porozumieniu z rodzicami. W takiej sytuacji identyfikacji sprawcy dokonuje policja.
6. Jeżeli naruszenie Twoich praw skutkuje dla Ciebie dużym obciążeniem emocjonalnym, zwróć się do pedagoga, pedagoga specjalnego lub psychologa o wsparcie, którego potrzebujesz. Zaplanują oni wraz z Tobą i Twoimi rodzicami rodzaj pomocy dla Ciebiei wdrożą działania chroniące Cię przed stresem, lękiem, wstydem lub innymi emocjami, których doświadczasz.

Działania Szkoły

1. Szkoła zapewni Ci opiekę pedagogiczno-psychologiczną. W przypadku konieczności podejmowania dalszych działań pomocowych na Twoją rzecz i w razie potrzeby, którą zgłosisz wraz ze swoimi rodzicami, może wskazać Ci placówki specjalistyczne.

2. Powiadomi Ciebie i Twoich rodziców o swoich działaniach w celu usunięcia skutków działania sprawcy (np. usunięcie z internetu intymnych zdjęć, zablokowanie dostępu do konta w portalu społecznościowym).
3. Zadba o to, aby informacje narażające Cię na naruszenie wizerunku nie były rozpowszechniane.

Rodzaj krzywdy

Nawiązywanie przez małoletniego niebezpiecznych kontaktów w internecie.

W przypadkach niebezpiecznych kontaktów inicjowanych w internecie może dochodzić do zagrożenia Twojego życia i zdrowia, a także szantażu i przymusu realizacji czynności seksualnych.

Ścieżka Twojego postępowania

Jeśli Twoi rodzice lub opiekunowie prawni zgłoszą w Szkole taki problem związany z Tobą lub zrobisz to Ty sam:

1. Opowiedz o nim dokładnie rodzicom, wychowawcy lub innemu pracownikowi Szkoły, któremu ufasz.
2. Zbierz dowody dostępne w formie elektronicznej (zapisy rozmów w komunikatorach, na portalach społecznościowych; zrzuty ekranowe, zdjęcia, wiadomości e-mail). Zabezpiecz te dowody – możesz skorzystać z pomocy pracownika Szkoły, którego wskaże Ci wychowawca.
3. Przekaż dowody wychowawcy i rodzicom. Od chwili przekazania przez Ciebie i rodziców dowodów Szkole, to ona we współpracy z rodzicami zgłasza sprawę policji w celu ustalenia sprawcy. I to policja prowadzi dalsze dochodzenie w Twojej sprawie.

W przypadkach naruszenia prawa – szczególnie w przypadku uwiedzenia małoletniego do lat 15, Szkoła ma obowiązek powiadomienia policji lub sądu rodzinnego.

Uwaga!

Nie podejmuj samodzielnych działań w celu dotarcia do sprawcy – to zadanie policji. Nie próbuj bezpośrednio kontaktować się ze sprawcą.

Działania Szkoły i rodziców

- a) Wychowawca we współpracy z Twoimi rodzicami powiadomi o zdarzeniu Dyrektora Szkoły pedagoga i/lub pedagoga specjalnego, psychologa,
  - b) Szkoła i rodzice bezzwłocznie zawiadomią policję o wystąpieniu zdarzenia. Przekażą policji dowody oraz wszelkie uzyskane informacje o sprawcy.
4. Jeżeli potrzebujesz pomocy i wsparcia po ujawnieniu zdarzenia, zwróć się o pomoc do pedagoga i/lub pedagoga specjalnego, psychologa.

Działania Szkoły

1. Szkoła wszelkie działania pomocowe wobec Ciebie, stosownie do Twoich potrzeb uzgodni z Twoimi rodzicami.
2. Szkoła obejmie Cię opieką psychologiczną i pedagogiczną. Jeśli będziesz potrzebować dalszej pomocy Szkoła może Cię skierować, w uzgodnieniu z rodzicami, na terapię do placówki specjalistycznej opieki psychologicznej.

PAMIĘTAJ !!!

KAŻDY ma prawo do poszanowania swojej godności

JEŚLI

*sam/a doznajesz krzywdy lub jesteś świadkiem krzywdzenia innego ucznia
to NATYCHMIAST*

powiedz o tym komuś dorosłemu:

Dyrektorowi Szkoły

wychowawcy

nauczycielowi

innemu dorosłemu, który jest dostępny na terenie Szkoły !!!

TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY: 116 111

Pamiętaj! Masz prawo szukać wsparcia dla siebie. Jeśli tego potrzebujesz zadzwoń pod bezpłatny numerem: 116 111

Telefon zaufania dla dzieci i młodzieży czynny całą dobę przez cały tydzień.

Pamiętaj! Masz prawo szukać wsparcia dla siebie. Więcej informacji możesz także uzyskać wchodząc na stronę www.116111.pl

*Całodobowa infolinia dla dzieci, młodzieży, rodziców i nauczycieli: **800 080 222***

*Antydepresyjny Telefon Forum Przeciw Depresji: **22 594 91 00***

Rzecznik Praw Małoletniego prowadzi darmowy, całodobowy Dziecięcy Telefon Zaufania, gdzie zarówno dzieci, jak i ich rodzice, czy opiekunowie mogą w każdej chwili uzyskać profesjonalne wsparcie psychologiczne i prawne.

*Jeśli tego potrzebujesz, zadzwoń pod bezpłatny numer: **800 12 12 12***

Telefonując pod wskazane numery, możesz porozmawiać o wszystkim, o przyjaźni, miłości, dojrzwaniu, kontaktach z rodzicami, rodzeństwem, problemach w Szkole czy emocjach, których doświadczasz.

Możesz uzyskać pomoc w sytuacji, kiedy czujesz się dyskryminowany, kiedy doświadczasz przemocy lub jesteś jej świadkiem.

*Pomoc Psychologiczna: **22 425 98 48***